

[Martin Nielsen.]

tror, det dækker det, som var udtrykt i den officielle Anerkendelse.

Jeg siger dette, fordi det dog er Udtryk for, at det ogsaa er tænkende Mennesker, der her er Tale om, Mennesker, som husker, og som vel ogsaa har Opmærksomheden henvendt paa, om man nu bare af opportunistiske Grunde, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch udtrykte det, paa Grund af ændrede Magtforhold indstiller sig paa en anden Udenrigspolitik, eller om man ærligt søger at gaa ind i et Samarbejde for at genopbygge en ødelagt Verden. Klart er det i hvert Fald — jeg forstaaer ikke, at det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch endnu ikke selv er kommet til Erkendelse deraf —, at uden Modstandsbevægelsen, uden Frihedsbevægelsen i Danmark havde Danmark ikke opnaaet den internationale Position og Godkendelse, som det har. Jeg vil sige det endnu tydeligere: uden Modstandsbevægelsen, uden den Sabotage, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch fordømmer, vilde det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch ikke være kommet til San Francisco. Saadan ser det ud, og et Forsøg paa at bortforklare det er virkelig Historieforfalskning, og det er det nødvendigt at paatale.

Det, jeg har ønsket at sige i Anledning af det ærede Medlems Udtalelser, er, at jeg kan ikke forstaa, at man nu vil søge at bilde det danske Folk ind, at man i Virkeligheden førte Krig med Tyskerne fra den første Dag, at alt, hvad man sagde, og alt, hvad man gjorde, og særlig de 4—5 udenrigspolitiske Punkter, jeg har nævnt, som alle sammen havde Slagside mod en af De Forenede Nationer, skal man se bort fra; det var ikke noget, der betød noget, der var ikke nogen som helst Realitet i det, det var bare noget, man gjorde, fordi man var nødt til at gøre det; man skal overhovedet ikke tage det højtideligt. Jeg vil ikke se bort fra, at der ogsaa paa ansvarlige Steder kan have været Folk, som har ræsonneret saadan, men jeg tror bare, deres Ræsonnement med Hensyn til Vurderingen af Danmark ude omkring har været forkert. Men jeg er dødsens sikker paa, at der ogsaa paa ansvarlige Steder har været Folk, som med ærlig Overbevisning og fuld Musik er gaaet ind for den Politik, som fandt sit Udtryk i denne Slagside under Besættelsesforholdene.

Oluf Pedersen: Det er kun nogle faa Bemærkninger med Hensyn til Forholdet mellem Samarbejdsudvalget og Ministeriet. Naar jeg her saa stærkt nævner Samarbejdsudvalget, er det for det første, fordi jeg en-

gang har været Medlem af det, og det hæfter jeg for, men ogsaa fordi jeg mener, at Samarbejdsudvalget, som netop repræsenterede de fem samarbejdende Partier, var, om jeg saa maa sige, Udtryk for den Stilling, som man har indtaget fra disse Partiers Side, i højere Grad end Ministeriet, hvor der ogsaa var Medlemmer, om hvilke jeg tror at de ikke var meget for at have Ansvar. Jeg mener ogsaa, at det var naturligt, at Samarbejdsudvalget lidt efter lidt i højere Grad blev brugt til, om jeg saa maa sige at styre Scavenius, naar han var blevet for ivrig. Scavenius var, det maa jeg maaske tilføje, en dygtig og højt begavet Mand, og for ikke at blive misforstaaet vil jeg sige, at jeg er helt enig med Stauning, der, da han blev spurgt, om det var rigtigt, at Scavenius var tyskvenlig, svarede — jeg ved ikke om jeg tør bruge det Udtryk —: „Han er s'gu overhovedet ikke venlig.“

Jeg tror, at det var rigtigt, at man brugte Udvalget, og naar man i denne Forbindelse ligesom vil ind paa, at jeg skulde have sagt noget, der forringede Ministeriets Stilling, saa vil jeg sige: Nej, der er ingen, som mere end jeg har respekteret det Arbejde, der er gjort af de politiske Ministre under Besættelsen, og jeg har sagt det før og gentager det kraftigt, at jeg for mit Vedkommende fandt, at det var ganske nedværdigende, at man efter Befrielsen holdt fire af de Ministre, der havde været med i Ministeriet Scavenius, uden for den ny Regering, til Trods for at baade det ærede Medlem Hr. Halvdan Hendriksen, det ærede Medlem Hr. Bording, det ærede Medlem Hr. Elgaard og det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen, i hvert Fald efter min Mening, har gjort en meget stor Indsats. Jeg fandt dengang og finder fortsat, at det var en ussel Behandling de fik, og at de fik den Behandling, synes jeg var nedværdigende for Frihedsraadet, der var Aarsag dertil.

Størmosé: Maa jeg fremsætte et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch's sidste Indlæg. Der var tre Spørgsmaal, som det ærede Medlem berørte. For det første Spørgsmaalet om de udenrigspolitiske Realiteter. Der ligger det ganske naturligt saadan, at de Realiteter skal der tages Hensyn til, og det ligger ogsaa saadan, at jeg, der hvor jeg har Lejlighed til det, gør et Oplysningsarbejde vedrørende disse Realiteter, og jeg hævder, at vi i vore Dispositioner skal være paa Virkelighedens Grund. Det er ogsaa fuldstændig rigtigt, at der var visse Magtkonstel-